

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4 sz.

Szakszerű kérdések.

Irta: Székely Vladimír, m. kir. államrendőrségi togalmozó.

I.

A mi egész működésünk alapjában véve kérdésekből és feleletekből áll. Minden nyomozás, képletesen, egy élénk szegződő nagy kérdőjel, melyre nekünk a feleletet kell megadni.

Néha könnyű, de néha nagyon nehéz az a felelet. Tudás kell ahhoz, hogy megadhassuk. Nyomozni tudás. Miben áll ez?

Én úgy gondolom, hogy majdnem minden esetben, a mikor a nyomozás kérdőjelei előtt állunk, azokat a nagy kérdéseket, a miket a nyomozás élénk szab, nekünk megint apróbb kérdésekre kell felbontanunk s mindegyikre a feleletet keresnünk; ezeknek helyes összehangolásából azután kesterem a *siker*.

Ez talán kissé homályosan, nagyon is elméleti stílusban van mondva, ép azért példák világával egyszerűbben szólunk.

Teszem fel: A boltjába betörték, s onnan sok holmit vettek el ismeretlen tettesek.

Kik a tettesek?

Ez a nagy kérdés, a melynek megfejtésén múlik az egész nyomozás: a tetteseknek megkerítése, s ezzel együtt majd mindig a lopott dolgok visszaszerzése is.

Világos, hogy erre hirtelenében ugyan nem lehet egyszerűen megfelelni.

Mit tesz a nyomozó?

Ezt a nagy kérdést felbontja apró kérdésekre. És pedig:

Mi történt? Vizsgálódásaink arra mutatnak, hogy hátrahagyott betörésről van szó.

Hogyan történt?

A pinceablakot benyomták a tettesek, behatoltak a pinczébe és a bolt padozatát felbontották.

Ez már nyom. Mert egy héttel ezelőtt a szomszéd faluban ugyanilyen betörés történt. A tettesek kétségkívül azonosok és szokásos tolvajok. Természetesen még nem sok az, a mit tudunk.

De menjünk tovább!

Mikor történt a betörés?

Az éjjeli őr emlékszik, hogy éjfél után három órával, gyanús alakokkal találkozott. Valamelyes szemlelyleírását is tud adni.

A tettesek még nem lehetnek messze. Vonat nem vezet a falu mellett. A környékben kell őket keresni. Mit loptak el?

Részletesen felvesszük a lopott dolgok jegyzékét. Most leportyázzuk a körletet. És egyszerre szembeállunk két vándoralakkal, akik egy batyut szorongatnak a hónuk alatt.

Megállítjuk őket, kiderül, hogy rovott csavargókkal van dolgunk, a batyuban pedig ott van a lopott holmi.

A valóságban természetesen nem szokott a dolog ilyen simán elintéződni, de olvasóm ebből is körülbelül láthatják annak a fentebb felvetett tételnek igazságát, hogy bizony elsősorban nekünk kell sokat-sokat kérdegetnünk egy-egy felmerülő eset helyszínétől s az esettel összefüggő egyéb körülményektől, a míg meg tudunk felelni: a nyomozás ama kérdőjélére, mely a sikert várja tőlünk feleletül.

Ezeknek a kérdéseknek azonban *szakszerűeknek* kell lenniök. Mert különben hiába keressük rájuk a feleletet. A ki tudatlanul s ügyetlenül kérdezzet, nem találja meg a helyes feleletet.

Az alábbiakban tehát nagyjában megjelöljük ama kérdések *szakszerű felvetésének módját*, a melyekkel egy-egy nyomozás kiindulópontjánál okvetlenül foglalkoznunk kell, hogy ha nem is ragadjuk rögtön üstökön, de legalább közelebb juthatunk feladatunk eredményes megoldásához.

És pedig jobbra a *lopás* eseteinek körében maradjunk meg mostani fejtegetéseinkben, mert ezek azok a bűncselekmények, melyekkel leggyakrabban foglalkoznunk kell.

Az első kérdés, melyre az óvatosság tanít:

Megtörtént-e valóban a lopás?

Igen gyakran előfordul, hogy úgynevezett *link* esetekkel állunk szemközt. A lopásnak feljelentett eset egyáltalában meg sem történt. Néha a panaszos *tévedése* az oka. Elvezette a lopottnak jelzett tárgyat, vagy elvette valamire feledékenyen. De gyakorta tudatosan rosszhiszeműen is *költik* az ily eseteket. A boltiszolga például elsikkasztja gazdája pénzét és azzal áll elő, hogy azt ellopták tőle. Nagy István uram vigan iszik a kocsmában, mikor pedig fizetni kell, ijedten konstatálja, hogy ellopták a pénzét. Az sem utolsó, mikor a Mózi zsidó rémülve azzal állít be, hogy ő nála betör-

tek. Holott bizony ő maga dézsmálta meg magát, mivel hogy biztosítva volt.

Ezekről e lapokban már egy ízben részletesen megemlékezünk.

Most csak arra térünk ki, hogy minő módszerrel, s minő jelek figyelembevételével győződhetünk meg legkönyebben arról, hogy *költött* bűncselekménnyel állunk szemben.

A panaszost hagyjuk mindennek előtt beszélni. Mondja el az esetet, a mily kimerítően csak tudja. A hazug feljelentő különben is igen nagy bőbeszédűséggel adja elő hazugságait. Közben figyeljünk. A feljelentő sokszor többet mond, mint a mennyit egyáltalán tudhat, és könnyen ellenmondásokba keveredik.

Vajjon valóban birtokában volt-e, tulajdonát képezte-e a panaszosnak az állítólag ellopott dolog? Sokszor derül ki, hogy az atyafinak már egy árva fityingje sem volt abban az időben, melyben jelzése szerint meglopták.

Betörésnél a helyszín is leleplezheti a hazudozót. Ha egy boltot *teljesen* kifosztva találunk, bizvást a tulajdonos tehet róla. A tolvajok rendszerint nem lopnak el mindent, csak az értékeesebbet viszik el sívete. A helyszínen mutatkozó feltűnő rendetlenség is a hazug feljelentés mellett szól. A hazug ember kézzelfoghatólag akar bizonyítani, összeviszsa dobál mindent, a hogy igazi tolvaj nem eszelecszik.

Valóban kívülről hatolt-e be a tolvaj?

A mesterséges betörésnél egészen mások a nyomok mint az igazán! Teszem fel, ha ablakbetöréssel komplikálódik a dolog. A mesterséges betörésnél az összetört ablakdarabok kívül feszenek, az ablakfák is kifelé fordulnak, a mi a valódi betörésnél ép fordítva van.

Mit loptak el?

Egy igen lényeges kérdés ez. A tolvajt a legtöbbször ép az árulja el, melynek birásáért keresetülgázol a büntető-törvény-paragrafusain, nem törődve veszedelemmel és börtönnel.

Igyekezünk mindenkor a lopott holminknak tüzetes s részletes jegyzékét és leírását felvenni. Alaposan tévednek azok, a kik csak a lényegre akarják itt a sulyt fektetni.

Ha szeméik előtt csak a nagy értékek és azok visszacszerzése lebeg, s csak arra terjesztik ki figyelmöket. Ellenkezőleg a károstart lehetöleg szorítani kell arra, hogy még az ellopott értéktelen tárgyakról is adjon számot, még ha nem is fektet rájuk sulyt. Mert ezek révén leplezhető le gyakran a leggyorsabban a tolvaj. Nem vet rájuk nagy ügyet, kevésbé óvatos velük. A többi eladja orgazdájának, de a potom dolog nála marad.

Egyszer egy fővárosi kereskedő beállított a rendőrségre. Lakását álkulcsal felnyitották s onnan mintegy ezer korona értékű ékszert elloptak. Megtette feljelentését a lopott tárgyak részletes leírását is adva.

Bizony sok dolog volt vele, a panaszos láthatólag belefáradt. Szinte izzadt, mikor végzett.

— Igaz, apám! — mondotta a panaszossal jött gym-szista fia — a cipőgombolót is kiszedték a keztyűskatulyából.

— Azt vigye az ördög — felelte az apa — én csak azokat a drága briliáns butonokat sajnálom, a melyeket a mult évben édes anyádné nevetlapjára vettem.

A detektív azonban feljegyzéseibe mégis hűségesen belevette a cipőgombolót is.

Harmadnapra razzia volt s több esavargó került be. Mikor megmozdították őket, az egyiknek zsebében cipőgombolót találtak, holott semmi szükségére nem lehetett rá, mert fűzős cipője volt.

A mi detektívünk is ép ott volt, s a cipőgombolót egy pár nap mulva az egész tolvajszövetkezetet adta a rendőrség kezébe. A detektív jól számított. Az ékszeresek már rég pihentek az orgazdánál, a cipőgombolót azonban mikor kiderült, hogy nem ezüst, a tolvaj zsebébe rakta s ott is felejtette.

A lopott tárgyakat irassuk le oly *részletelességgel*, a mennyire csak lehet. Ha a panaszos memoriája nem volna elegendő, másfelé is kutathatunk.

A leggyakrabban lopott tárgyakról leírásukat illetőleg a következő utmutatások szolgáljanak:

Óra: férfi, női, arany, ezüst, tulaezüst, nikkell, rézóra volt-e, egyfedelű-, dupla- vagy háromfedelű-e, milyen volt a fedelek hát- és belső lapja, milyen berakások, rajzok, gravírozások, esetleg betűs monogrammok voltak rajta, az óra számlapja milyen színű, arabos vagy római számok, percz-, másodperczmutatók leírása, az óra szerkezete, esetleg az óra *száma*.

Az óra számára rendszerint felvilágosítást adhat az az órást, a kinél vettek, vagy a kinél legutóbb javították az órást.

Gyűrű: férfi, női, arany, ezüst gyűrű volt-e, sima vagy czifrázott, milyen kő vagy kövek minő elhelyezésben voltak benne, belül volt-e irás, vésés.

Lánc: férfi, női, óra, nyaklánc, arany, ezüst volt-e; óraláncznál: egy zsebre, két zsebre szoló avagy függő (tiszt) lánc volt-e, pontos leírás veendő a láncszemek és azok egymásba illeszkedéséről, fonottságuk működéséről, valamint a láncfüggelékéről (zsuzsuk). A mellük-nél, karpereczeknél, fulbevalóknál ugyanily részletezéssel.

Ruhadaraboknál: télikabát, felöltő, a szövet színe, minősége, szabása leirandó, minő volt a gallér, a belés, egy gombsoros vagy két gombsoros volt-e a kabát, a szabó czélgégye, betűs monogrammok voltak-e benne?

Öltönyöknél: női, férfióltöny, nyári, téli, tavaszi, szin, szabás szerint leirandó.

Értékpapírok: pontosan körülirandók, és pedig, sorszám, szám stb.

Minden egyes tárgynál pedig a különös ismertetőjeleik után kutassunk. Ezek még legjobban vezethetnek nyomra.

Egy nagyobb szabású betörés alkalmával sok finom borral telt üveget is elloptak. A károsnak meg volt az

a szokása, hogy minden üveg vignettáját megszámoztatta czeruzával. A rendőrség most valamennyi üres üveggel kereskedő üzletbe fordult azzal, hogy ha netán ilyeneket eladnának, úgy közöljék azt vele. Egyikben tényleg kínáltak ilyen vignettás üvegeket; rendőrt hívták, s így kézrekerült a tettes s vele együtt a banda többi tagja is.

Egy háromszoros rablógyilkosság kiderítése.

Közl.: *Kütyén Ferenc* ez. őrmester.

Folyó évi márczius hó 9-én Füzes község előjáróság a az illetékes zsidovini őrsőt arról értesítette, hogy előző éjelen ismeretlen tettesek Tölggyessy József földbirtokosnak a határban levő villájába behatolva, a földbirtokost, házvezetőnőjét, valamint a nála szolgálatban álló cselédeleányt meggyilkolták, a földbirtokos készpénzét elrabolták, azután pedig a hullákat petroleummal leöntve meggyújtották, hogy ily módon szörnű bűncselekményük minden nyomát megsemmisítsék.

Az eset tudomására vétele után Diósi Vazul járásörmester, németbogsáni járásparancsnok vezetésével alatt egy kilencz főből álló járőr jelent meg a helyszínén, a nyomozás megejtése végett.

A helyszíni szemle megtartása alkalmával a járőr megállapította, hogy a földbirtokos és a cselédeleány a fejre mért s eles eszköztől származó vágások, a gazdaszony pedig ugyancsak a fejre mért botütések által gyilkoltat meg. A járőr meg is találta a helyszínén a vértől borított gyilkos eszközöket: egy botot és egy czukorvágó bárdot. Ezen tárgyakra nézve csakhamar megállapította azt is, hogy a bárd a házból való volt, a tettes tehát azt a helyszínén vette magához; míg ellenben a bot a tettestől származott és attól maradt vissza a helyszínén. Az összegyűlt községi lakosok között azonban senki sem akadt, a ki a botot felismerte, vagy felismerni akarta volna.

Más bűnjel, vagy a nyomozás irányítására fontossággal bíró tárgy vagy egyéb nyom a helyszínén a legszorgosabb kutatás után sem volt felfedezhető. Az ajtók és ablakok összes zárai teljesen sértetlen állapotban találtak.

A hullák súlyos égési sebeket szenvedtek ugyan, azonban a tettes cseléjt nem érthette el, a mennyiben a lakás összes ajtóit és ablakait csukva lévén, a tűz erőben nem kaphatott és csak a közvetlen közelben levő tárgyakban okozott kárt.

A járőr most első sorban azt kutatva, hogy ki volt az, a ki a gyilkosságot elsőnek felfedezte, a nyomozásnál jelenlevő előjárósági tag utján megtudta, hogy az esetről az előjáróságnál a meggyilkolt földbirtokos két mezőre tett jelentést a kora reggeli órákban.

Mint hogy az egyik mezőőr, Zojka Ádám a helyszínén jelen is volt, sőt a járőrnek is buzgón segédkezett, a járőr azonnal kikérdezte. Zojka előadta, hogy a gyil-

kosságot megelőző estén, mint minden nap rendszeresen, bement a földbirtokoshoz, hogy tőle az utasításokat átvegye. Miután a szokásos jelentést megtette és a másnapi foglalkozásra vonatkozó utasításokat átvette, hazament és megvacsorázva lefeküdt. Hazament még találkoztott mezőőr társával is, kivel miután közölte a kapott utasításokat, hazament. Másnap reggel hat órákor felkelve, első utja a villához vezetett midőn annak közelébe ért, megdöbbenve látta, hogy a lakásból hatalmas füst tolu ki. Azonnal a legközelebbi ablakhoz rohant és miután annak üvegtábláját betörte, a községbe futott, hogy az előjáróságnak jelentést téve, segítséget hozzon a helyszínére. Utközben ismét találkozott mezőőr társával, kivel aztán együtt mentek a község házához.

A járőr további kérdéseire Zojka még előadta, hogy midőn a gyilkosság előtti estén belépett gazdája szobájába, a földbirtokos és gazdaszonyja vacsoránál ültek, míg a cselédeleány éppen az égő gyufával a földbirtokos tárczájából elővett szivarját gyújtotta meg. Csak pár pillanattal időzött a szobában és távozásakor a cselédeleány követte és bezárta utána a szoba ajtaját.

A másik mezőőr mindenben megerősítette Zojka előadásait. Azonban a hozzá intézett kérdésekre még előadta, hogy midőn este Zojkával találkozott, az azt mondta neki, hogy menjen csak nyugodtan haza és fekdődjék le, mivel ugysem fog történni semmi sem. A reggeli találkónál pedig Zojka jajveszékelve azt mondotta neki, hogy ég a villa és gazdájuk és hozzátartozói meghaltak.

Zojka ezen utóbbi kijelentése felkeltette a járőr gyanúját, annál is inkább, mert Zojka már kikérdezése alkalmával is különös magaviseletet tanúsított és ismételtelen meg nem magyarázható zavarral küzdött. Előadásában is feltűnő hézagok mutatkoztak és gyakran ellenmondásokba is keveredett.

A járőr most felmutatta Zojkának a helyszínén talált véres botot, melyet éppen a járőr egy csendőr tagja tartott kezében és vizsgálatot különös érdeklődéssel és megkérdezte tőle, hogy nem ismeri-e ezt a botot?

Zojka láthatólag megzavarodott erre a kérdésre, de ajkát csakhamar elhagyta a határozott: nem!

— Hazudik! — kiáltotta most Zojkára az a csendőr, ki előbb a botot vizsgálta.

Zojka erre az ellenmondást nem tűrő rákiáltásra halott-halvány lett, egész testében remegni kezdett és látszott rajta, hogy közel van az összerokkadáshoz. De a járőr jelenlevő tagjai sem kevésbé lepődtek meg és kérdő tekintetüket valamennyien az érdeklődés központját képező csendőrré irányították.

A csendőr csakhamar meg is magyarázta fontos közbeszólásának értelmét. Előadta, hogy mult év szeptember havában egy zalopási ügyben nyomozván, hegy-mászás közben elkérte a szintén jelen volt Zojka botját és arra támaszkodva mászott fel a hegytetőre. Ez alkalommal a botot alaposan megnézte és most midőn a helyszínén talált véres botot kezébe vette, azonnal

és minden kétséget kizárólag felismerte azt a botot, mely neki a hegymászás alkalmával olyan jó szolgálatot tett. Ennek az alapján kiáltotta rá Zojkára, hogy hazudik, mert a bot határozottan a Zojka tulajdona.

Zojkának azonban, míg a figyelem tőle elterelődött, elég ideje volt, hogy összeszedje magát és így mikor a nyomozás vezetője kérdésre vonta, hogy miért akarta eltagadni, hogy a bot az övé, konok tagadáshoz folyamodott és még azt is letagadta, hogy az őt leleplező csendőrt valaha látta volna.

De hát a tagadás most már nem sokat használt, mert a szóban levő nyomozás alkalmával egy esküdt is jelen volt és az is határozottan visszaemlékezett, hogy a kérdéses alkalmalmal Zojka is jelen volt és tényleg odaadta botját a csendőrnök.

A járőr továbbá az előadottak felderítése után házmotózást tartott Zojka lakásán, mely alkalmalmal nála több véres ruhadarabot talált, melyről bebizonyult, hogy azokat a gyilkosság napján viselte.

De a járőr a megejtett további puhatólások folyamán azt is megállapította, hogy Zojka utóbbi időben feltűnő módon s gyakran szorgoskodik a birtok határára felhalmozott trágyadomb körül. Ebből arra következtetve, hogy Zojka valószínűleg ide rejthette az elrablott pénzt, a trágyadombot szétbányva átkutatta és sikerült is ott rongyokba göngyölve 3266 kor. 64 fillér középpént megtalálnia.

Csak most 11 napi nehéz és fárasztó nyomozás után, miután a járőr mindezen bizonyítékokat és bűnjelkeket beszerzte, tört meg végre teljesen Zojka és töredelmes beismerést téve, előadta, hogy a rémítő bűntettet pénzvágtyból és érett megfontolás után követte el és azt minden segítség nélkül egyedül hajtott végre. Először a földbirtokossal végzett, a fejére mért sulyos bárdcsapással, azután a rémületükben védelmükre tehetetlen két nőt gyilkolta le; a hármas gyilkosság megtörténte után pedig feltörve a szobában levő szekrényt, abból a megtalált összeget elrabolta.

Pelemítésre érdemes, hogy a környéken lakó birtokosok, a borzalmas gyilkosság megtörténte után annyira meg voltak rémulve és olyan pánikszerű félelem fogta el őket, hogy komolyan foglalkoztak azzal a gondolattal, hogy a gyilkosság ki nem derítése esetén, vagyunkat a lehetőség szerint értékesítve, más vidékre költöznek, a hol élet- és vagyonbiztonságunk nincsen hasonló veszélynek kitéve; sőt akadtak olyanok is, a kik a rémes eset első behatása alatt azonnal el is hagyták a vidéket és csak akkor mertek visszatérni, midőn a tettes kinyomozásáról értesültek.

Ilyen körülmények között kétszeres a nyomozó járőr érdeme; mert sikeres és minden tekintetben dicséretet és elismerést érdemlő nyomozásával egy egész vidék birtokos osztályának visszaadta nyugalalmát és biztonságát.

Különösen kiemelendő Konmerth Sándor csendőr fontos szereplése a nyomozás sikerének biztosítása szem-

pontjából. Az ő éles emlékező tehetségének köszönhető, hogy a bot felismerésével a nyomozó járőr az első biztos támpontot nyerte. Ha ez a csendőr kevésbé figyelmes és körültekintő, nagyon könnyen kudarcra vezetődhetett volna az egész nyomozás.

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A kitarítás eredménye.

Közlő Szabó Lajos őrsvezető.

Múlt év november havában egyik biharmegyei őrs arról értesült, hogy az őrskörlethez tartozó A. község határában levő erdőszékből, az nap a kora reggeli órákban 14 darab sertést loptak el.

A kivezényelt nyomozó járőr a helyszímerre érve, itt alapos szemlélt tartott, de sem nyomot, sem bűnjelét, sem más olyan támpontot, melyből a tettesek kilétére nézve csak gyanút is meríthetett volna, felfedezni nem tudott.

A járőr, bár kevés kilátással az eredményre, de csüggedés nélkül folytatta a nyomozást és minthogy azon a napon az őrsállomás helyén hetivásár volt, odasiettet vissza, azon feltevésben, hogy a tettes talán idehajította a sertéseket értékesítés végett és itt esetleg nyomra akadhat.

Utközben is szorgosan puhatólózott a járőr és többek között egy koldustól is tudakozódván, ez elbeszélte, hogy a reggeli órákban két román emberrel találkozott, kik B. község, tehát az őrsállomással épen ellenkező irányban 10—14 sertést hajtottak.

Minthogy a fenforgó körülményekből alapos volt a gyanu, hogy a koldus által látott sertések a lopásból származók voltak, a járőr előfogatra ülvé üldözőbe vette a két román embert. Községről-községre, nyolcz községen át, követte azok nyomait, míg másnap viradóra a kilenczedik községben sikerült őket utólrni és ezen községben két különböző helyen a sertéseket is megtalálta.

A két gyanusított elkülönítve kikérdeztetvén, határozottan tagadták a sertések loptott voltát; de úgy a sertések szerzési módjára, mint az előző két napi hol tartózkodásukra nézve, annyira ellentmondóan védekeztek, hogy nem csak bűnösségük látszott kétségtelennek, de alapos gyanu merült fel arra nézve is, hogy az őrskörletben és a szomszédos őrsökön utóbbi időben ismételt előfordult és eddig kiderítetlen maradt több rendbeli sertéslopás és egyéb sulyos büntények elkövetőit, vagy legalább is részeseit szintén bennük kell keresni.

A járőr a további nyomozást tehát már ezen feltevés alapján vezette és midőn a fenforgó konkrét esetre nézve igyekezett a bizonyítékokat megszerezni, egyben a gyanusítottak előző időbeni jöves-menését és a különböző helyeken fen tartott összeköttetéseit, valamint az az előtti és jelenlegi anyagi viszonyait is iparkodott kipuhatolni és tisztázni.

A kiállítás főútja.

Textil ipari csarnok.

A pécsi országos kiállításból.

Ezen puhatolozás közben a járőr megtudta, hogy az őrizet alá vett két román ember az előző éjjelen három rovtól multu testvérnél talált éjjeli menedéket, hol egész éjen át vig élet folyt és a szeszcs italok ugyan- csak meglehetősen tömegben kerültek fogyasztásra.

A járőr ezen amugy is gyanus három testvérnél házmotózást tartva, ott többek között négy darab lopott lovat is talált.

A járőr a három testvért ezek után szintén őrizet alá véve őket a közsegházához vezette s ott teljesen elkülönítve egyenkint kikérdezés alá vette.

Ezen kikérdezésnek igen fontos és szép eredménye lett, a mennyiben a kikérdezettek, különösen látván két román büntársuk őrzését, azon feltevésben, hogy a nyomozó járőr már úgy is mindenről tájékozott, beismerték a talált négy ló lopását, valamint a 14 darab sertéslopásban való bűnrészességüket, de ellentmondó és kezdetben egymással sokban homlokegyenest ellenkező előadásuk és ennek reájukbizonyításából származott zavarukban lassanként beismerték még további összesen 109 sertés ellopásában való bűnrészességüket, beismerték még nyolcz darab ökor ellopását és végül beismerték a bíhari havasok környékén fekvő községekben elkövetett 10 betöréses lopást és egyéb kisebb-nagyobb büncselekmény elkövetését. De nemcsak, hogy beismerték ezen cselekmények elkövetését, hanem a járőr ügyes és leleményes keresztkérdéseinek hatására alatt önmagukkal való hosszabb viaskodás után megneveztek összesen a büntarcsaikat bűnrészesekeket és orgazdákat is.

Ennek az eredménye aztán ismét az lett, hogy különösen, mintán a gyanusítottak és az őrizet alá vett egyének elkülönítése a legnagyobb körültekintéssel volt fogantatva és így egyik sem lehetett tisztában tettestársának bemondásáról, újabb ellentétek merültek fel és ennek alapján ismét több lopás, három rablás és két rablási kísérlet derült ki.

*

A nagy kitarással, vasszorgalommal és fáradhatatlan buzgósággal husz napon át vezetett nyomozásnak, melyben 15 csendőr egyenlő ügyszeretettel és dicséretes buzgalommal vette ki a maga részét, az lett a végeredménye, hogy 18 egyén lett elfogva és a már felsorolt büncselekményekért a bíróságnak átadva az összesen mintegy 6000 korona értékét képviselő büncselekményekkel együtt, melyek a sikeres nyomozás folytán a többnyire vagyonatlan károsok részére megmentettek.

De a nyomozásnak másik igen fontos eredménye az volt, hogy a vidék hosszabb idő óta banyatlásnak indult közbiztonsági állapota egy csapással megjavult, a mi természetesen magával hozta a lakosság rokonszenvének megnövekedését és erősödését is az intézmények szemben.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A nap mint erőforrás.

Sokan irtak már arról, hogy valamikor a kőszén el fog fogyni a földön s az egész emberiség megfagy. Az idei tél eseményei szomorú világot vetettek a fűtési viszonyokra, némely országokban, különösen Amerikában, nemcsak számos szegény ember lakása maradt hidegen, hanem sok gyár is becsukta kapuit puszتان a miatt, mert kevés volt a szén, és az árak ijesztenő emelkedtek. Ezért mind erősebb lesz a törekvés, hogy a nap melegét s az ebben rejlő munkaerőt mint lehetne az emberiség szolgálatába hajtani.

Az az energia, a mit a nap a földnek naponkint átad, oly mérhetetlen nagy, hogy szinte meghaladja képzeletünket. Hozzávetőleg, de szerény számítás szerint az az energia, mely a föld felszínének egy holdnyi területére esik, körülbelül 10,000 lóerőnek felel meg. Ha ebből az erőből öszegyűjtetnénk bár csak annyit is, a mennyi a földfelület néhány négyzszög kilométerére esik, ez által mérhetetlen erőkeszlethez jutnánk.

Csakhogy az erőösszegyűjtés kérdése roppant nehéz. Nem egy kísérlet történt már az eszme megvalósítására, próbát tettek hatalmas nagytű űvegekkel, hevítő kazánokkal, nem feledkeztek meg a villamos erőről sem, sőt a legkalandosabb terveknek is akadtak hívei.

De ezekből a lehetetlen hipotézisekből egyre újak és újak fejlődtek, szakadatlanul közeledve a megvalósíthatóhoz, úgy, hogy ma már nagytű nélküli elmondhatjuk, hogy a napfény jelentékeny részét fel lehet említeni cseleokra használni, és ha ma még kevés eszköz áll is rendelkezésünkre, minden egyes nappal közelebb jutunk ezen eszközök tökéletesítéséhez.

Az első, a ki ez irányban komoly, műszaki alapokon álló kísérleteket végzett, John Ericsson skandináv eredetű amerikai mérnök, a ki már harmincz éve kísérletezik s összeállított számos gépet, hogy a napfényt velük öszegyűjtve és hatalmas reflektorok segítségével minél inkább egy pontban felhalmozva, ezt az energiát felhasználhassa akár gőzgép, akár az általa feltalált és összeállított hevített-lég készülék segítségével.

Ez volt az első hatalmas lépés a megoldás felé, mert mindenekelőtt arra kellett módot találni, hogy a napfényt olyan kis helyre halmozhassuk fel, hogy azután a rendelkezésünkre álló eszközökkel munkába foghassuk.

Ericsson e célra hatalmas reflektorokat alkalmazott, melyeknek belső felülete tulajdonképen homorú tükrök, melyek tehát ilymódon a rájuk eső napsugarakat úgy verik vissza, hogy azok a tükrök gyújtópontjának egyensülve, munkára felhasználható erőtmóteget képeznek.

A hatalmas tükrökörong átmérője 36 láb, tükröző felülete körülbelül 95 négyzetméternek felel meg.

Az egész reflektor egy észak-déli irányban elhelyezett tengely körül forgatható, mely tengely mindenféle irányban mozgatható levén, vele a tükrök a megfigyelési hely földrajzi fekvéséhez, és a nap deklinációjához képest, állandóan megfelelő helyzetbe hozható. Ezenkívül a reflektort egy óragép úgy mozgatja a tengely körül, hogy a tükröző felület, daczára a nap folytonos mozgásának, állandóan a nap felé van fordítva.

A reflektornak ez a mozgása azonban nem szakadatlan, a korong csak perczenkint mozdul, olyanformán, mint a villamos óra mutatója. A mozgó mű, az egy-mást követő mozdulatok között zárva van, hogy így a külső behatásoknak jobban ellentállhasson.

Halászat.

Néprajzi kiállítás.

A pécsi országos kiállítástól.

A tükröz közép pontjában áll a kazán, mely tulajdonképen számos kisebb, feketére fényezett rézhengerből van összeállítva. Ezekben van elhelyezve a gőzfejlesztéshez szükséges vízmennyiség, és ez a kazán a gép tulajdonképeni központja. Erős napfény mellett a gőz, a gép működésétől számított egy óra alatt négyzetcentiméterenkint körülbelül tizennyeg kilogrammnyi nyomásnak megfelelő erőt fejt ki. — A gőz a kazánból a tulajdonképeni gépbe jut, és a gép munkája a tükröz felülettel olyan arányban áll, hogy száz négyszögletű tükröfelületnek megfelel egy lóerő.

Maga a tükröz rékony, sima hátulsó oldalukon ezüsttel bevont üveglemezekből áll, a gép állványa a legkeményebb acézből készült, és mindenütt golyós csapágyakkal van ellátva.

Az egész készülék egyetlen csavarhúzó segélyével, a legkisebb munkával szétszedhető. Olyan helyeken, mint például Algírban, Egyiptomban, és másutt, a hol a nap fényét tartásos fel lehet fogni, ilyen gép naponkint nyolcz órát is dolgoztatik, és pedig olyan csekély költséggel, mely még a szemálmunk alkalmazását is, mint drága módszert, feleslegessé teszi.

Mind ezeknél fogva ez a gép sok helyen igen előnyösen lenne alkalmazható, mert üzeme jóval olcsóbb, mint a mennyibe a fűtés aránylag kerül, és e mellett nagyobb melegmennyiség is produkálható vele.

Természetes, hogy, mint mindennek, úgy ennek az új találmánynak is vannak gyengéi. Így elsősorban az, hogy a napnak csak bizonyos részében tartható munkában, de épen itt lehet nagy előnyvel alkalmazni a villamosságát, hogy a szaggatott működést folytonossá tegye az erő felhalmozása útján.

Eltekintve a villamosság felhasználására irányuló néhány kalandos tervtől, van egy-két alapos és komoly módszer is. Ezek közt is talán legérdekesebb az, mely szerint a naptól átvett energiát dynamo-gépekbe halmozzák fel, melyekből azután az áram akkumulátorokba kerül, és így természetesen időben munkába fogható.

A másik terv szerint a tükröz felület gőcpontjában elhelyezett kazánt egyenes összeköttetésbe lehetne hozni valamely hatalmas hőelektromos battriával. Ez a módszer azonban kisebb hatást bír eredményezni, mint az, mely szerint dynamo-gépet más géppel hozzunk kapcsolatba, de ezzel szemben meg van az a nagy előnye, hogy a hőelektromos battriák igen kitartó munkára képesek.

KÉPEINKHEZ.

A pécsi országos kiállítás.

Magyarország egyik legrégebb városa Pécs, Baranya megye fővárosa, országos kiállítást rendez. A minap volt a díszes megnyitó ünnep, a melyen részt vett a kormány is, sőt a királyi családnak is három tagja. — Kiállítást rendezni, mindig nagy dolog, hát még egy vidéki városnak. De Pécs városa becsülettel megállja a sarat: olyan gyönyörű dolgokat varázsolt a közönség szeme elé, hogy még az idegen országokba is elment a híre. A kiállításról néhány képet mutatunk be olvasóinknak.

HIREK.

Ellenszegülés végrehajtás alkalmával. Boros István kisczigándi őrsbeli csendőr ez. őrsvezető május hó 25-én délelőtt háromnegyed 11 órakor szolgálatban, végrehajtás alkalmával a neki ellenszegülő Dócz István kisczigándi lakossal szemben löfégyverét használta s annak súlyos testi sérülést okozott.

Árvizveszély. A Rudolfsnád, torontálmezei 45 éeg melletti töltest a megáradt Tisza május 26-án kőz szerésségben átszakította s a községet az árviz előntötte. A lakosság menthető holmijával és barmaival együtt a védőtöltésre menekült. A lakosság kára igen nagy. Csendőrség és katonai karhatalom a helyszínén van.

Megtámadott csendőr. Albert László ez. őrsvezető Esztelepen május hó 21-én este fél kilencz órakor szolgálaton kívül Csavar Dénes esztelenei lakos ellen, mivel az őt egy korábbi feljelentésből kifolyólag egy magánháznál megtámadta, kardot használt s nevezettet súlyosan megsebesítette.

Sztrájk. Törökbálint községben május 23-án 37 kömives magasabb bért követelve, sztrájkba lépett s a dolgozni akaró munkásokat támadással fenyegetve, a munka abbanhagyására akarta kényszeríteni. A rend fentartására a budaörsi őrsről négy főnyi járőr a helyszínén van.

KÜLÖNFÉLÉK.

Ki találta fel a telefont? Mint minden életrevaló találmány, úgy a telefon felfedezésének dicősege is erős versengés tárgya. Különösen a németek szeretnek megszerezni a dicőseget és azt állítják hogy egy Reisz nevű friedrichsdorfi tanító találta föl a telefont, 1861-ben. Reisz találmányának egy példánya, a mely 1862-ben készült Frankfurtban, egy edinburgi tudományos intézetbe került. Graham Bell, ki az edinburgi főiskolán tanult, állítólag itt ismerte meg a telefont, melyre 1876-ban mint saját találmányára szabadalmat is nyert. — Egy német tudós most hosszabb tanulmányt írt, a melyben azt állítja, hogy sem Reisz, sem Bell nem voltak a telefon feltalálói, mert az már 1854-ben ismeretes volt egy francia matematikus, Bourseul Károly találmánya révén. Ezt a meggyőződést a «Frankfurter Didaskalia» 1854 szeptember 18-án megjelent számából meríti, a honnan feltétlen bizonyossággal megállapítható, hogy tényleg Bourseul az, a kit a telefon feltalálójaként tisztelt a világ.

Vasut a tengeren. Florida félsziget legnagyobb vasútársasága vasutovonalat épít a Miami várostól Key-West fővárosáig elhuzódó szigetcsoport fölött, készzártz kilométer hosszúságban. Azok a bidak, a melyek az egyes szigetek között áthidalják a tengert, csodái lesznek a hidepítő technikának. Az a terület, a melyen az új vonal épül, régebben szárazföld volt, de a tenger lassankint előntötte, s a mikor visszahúzódott, szigetek maradtak a nyomán. Az apró, tésképen alig látható szigetek egészen belenyulnak a mexikói öbölbe, s most már belekapaszkodnak a Newyorkkal való forgalomba. Az új vasúti építésének célja egyébként csakis az, hogy a newyorki meg a csikágói milliomosok vasúton juthassanak el a nagyon kedvelt és szép fürdőhelyre, Key-Westbe.

Séta a kiállításon, a megnyitás után.

A pécsi országos kiállításból.

Szerkesztői üzenetek.

Névtelen levelekre, továbbá a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre a szerkesztőség nem válaszol.

L. jörmester. A kerületek új beosztásáról minden örs ügyis értesítve van, emelögva egy pótlék kiadása főlöszleges és nagyon költséges is volna.

L. S. csendőr gazdálkodásvezető. A husconserv a *hadserveg- és honvédségnél illetékes* érlemezési cikket képez, emelögva azok tagjaival szemben a fogyasztási adó átlmentes. A csendőrség a katonai érlemezési raktárakból azonban azt *nem illetékes* érlemez, hanem csak *kedvezmény* gyanánt kapja, emelögva — és mert a csendőrség érlemezéséről önmaga tartozik gondoskodni — a conservak után esetleg kivettelt fogyasztási adót ép úgy mint bármely az állomás fogyasztási adóköriletén kívül eső helyről hozatott hus után, meghízetni tartozik.

J. P. pr. cs. cz. örsvezető. 1. Az ön által említett rendeletnek nyomát a Rendeleték Tárá-ban nem találjuk s így arról a kért magyarázatot sem adhatjuk meg. Ha érdeklődné továbbra is, úgy közölje annak rövid tartalmát. 2. A felső kereskedelmi iskolát végzett, de érettségi vizsgálatot nem tett egyen kvalifikáció tekintetében egyenlő fokón áll a gymnasium vagy reáliskola 8 osztályát végzett, de szintén nem érettségizett egyénnel. Az ilyen foku előképzettség csupán az önköltséges egyévi önkéntességre jogosít. A csendőrségnél azonban, ha egyénlő is rátermelt, számvivőviszti állásig is felviheti.

Igénynyújtás. 1. Az említett és ön által séreimesnek vélt kifutóltsát a bizonyítványból kérni oka nincs, mert az minden átmeneti próbaszolgálat teljesítéséről kiállított bizonyítványban benfoglalattik és nagyon helyesen, mert a bizonyítvány csakis azt igazolja, hogy birtokosa az átmeneti álláshoz szükséges szakismereteket megszerzte, de az átmeneti állás kinevezésére az igényt — miután a kinevezett egyönt a szükséges vizsga utólagos letelésének kötelezettségére is utasíthatják — nem a vizsgáról szóló bizonyítvánnyal, hanem az igényjogsultság igazolvánnyal szerzi meg az illető, emelögva a kérdésben forgó kitétel nem sérelmes. — 2. Ha kineveztetését — legyen az ideiglenes vagy végleges — elfogadta, a csendőrség állományából fogytákba vétetik és helye is betöltetik. Visszavétele tehát csak különös, méltánylást érdemlő és azon esetben történhetik meg, ha az a szolgálat érdekében áll. — 3. Nem.

4. A szállásmosok különböző válfajainak még különbözőbb és a hiszkény emberiség léprecsalására használt, hangzatosnál hangzatosabb jelneznaknak gyűjtésével nem foglalkozunk de mert kérdésben is már kifejezett en *sachwindli cursusokról* beszél, ez önnék — már viselt állásánál fogva is — elég figyelmeztető lehet arra, hogy beosztását elkerülje. — 5. Kérdése szolgálattal ügyet érint, arra nem válaszolunk.

Állódi örs. A bűnvádi perrendtartásról szóló 1896. évi XXXIII° tcz. VIII. fejezetének 84. és 85. §-ai értelmében a községi előjáróság, mint rendőri hatóság, az ügyészség utasítására nyomozásokat és kihallgatásokat is köteles foganatosítani és ily alkalommal a csendőr altiszteket és csendőröket, mint rendőri közekeket, jegyzőkönyvileg is jogosult kihallgatói.

B. F. Ha a dolog úgy áll a mint azt ön állítja, akkor tévedés ferothat fenn, annak orvoslását pedig, kellő indokollással kérelmezni, szolgálattal uton módjában áll. A rangsor szerint két rang-elődje csak ezimzetes örmesterről lett önnél később, örsvezetővé azonban önnel egyszerre lettek 1901. III. 16-án előléptetve, s így valószínűleg ön téved.

S. J. csendőr ősopt. Miután a kézirat már megsemmisítetett, a szárnny számát önnel nem közölhetjük, de ha orse a jelvény adományozásról értesítve nem lett, illetve ha a jelvény az Ön számára a szárnny részéről ki nem adatott, az nyilván egy másik hason nevű csendőrnél adományoztatott.

Kiváncsi. A tervbe vett lovasítások a lovak idomításának mérvéhez képest, fokozatosan lesznek két éven belül keresztelvi vive, még pedig olyformán, hogy első sorban a volt lovasendőr legénység, másodsorban pedig a lovaságnál szolgált legénység fog lovasítottani. Tehát e szerint fog majd az ön által említett két egyéne is a sor akként kerülni, a mint ök már lovas csendőrök voltak, vagy a lovaságnál szolgáltak.

M. J. Kérdése szolgálattal ügyet érint. Forduljon felvilágosításért szakasparancsnokához.

Érdeklődő. Névtelen levélre nem válaszolunk.

Sz. A. B. Csaba. Forduljon közvetlenül az illető laphoz. Budapest, VIII. Nap-utca 13.

Hunok unokája. Az igényjogsultságot illetőleg beszámítattik összes tényleges katonai szolgálatát; azonban a nyugdíjazásnál csakis a megszakítás nélküli szolgálattal idő lesz beszámítva; katonai szolgálati idejéből tehát csak 9 hó.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okirattilag megdicsértettek:

a m. kir. honvédelmi miniszter részéről:

Brateán Ferenc, II. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, egy rablógyilkosság tettesének kiderítésénél tanusított kiváló ügyességeért és körültekintő eljárásáért;

Deák, II. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető, egy rablógyilkosság tettesének elfogásánál tanusított bátor és elszánt fellépéséért;

Tánczos Lajos, II. sz. csendőrkerületbeli őrmester, a közbiztonsági szolgálat terén, különösen az utóbbi időben elért eredményeiért;

Furász Vazul, II. sz. csendőrkerületbeli járásörmester, sok évi buzgó és sikeres szolgálataiért és példás magaviseletéért;

a m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság részéről:

Báthori János, *Durkó* Gábor és *Tóth Kása* István cz. őrmesterek, a közbiztonsági szolgálat terén huzamosabb időn át kifejtett eredményes működésükért, alárendeltjeik helyes és célirányos vezetéseért;

Jeszzenszky András járásörmester, 1905. évben elkövetett három rendbeli lólopás és öt rendbeli közokirathamisítás büntetése nyomozásának, ferasztó körülmények között, nagy szakértelemmel, példás buzgalommal és ügyességgel körülbelül 400 órán át eszközölt vezetéseért s a bűncselekményekből származó 32 lónak előkerítéseért és 10 tettesnek letartóztatásáért; továbbá

Rössler Ede cz. őrmester, *Rácz* őrsvezető, *Mohánár* Ferenc cz. őrsvezető, *Dénes* Mátyás csendőr cz. őrsvezető, *Garai* Lajos, *Madarász* István és *Szabó* Márton csendőrök, ugyanezen esetből kifolyólag a nyomozást vezetett *Jeszzenszky* járásörmester hathatós támogatásáért, valamint a 32 ló közrekerítése és a 10 tettes letartóztatásában való közreműködésükért;

Piroska László cz. őrmester, *Dimény* József, *Tálos* János és *Apalyán* Demeter csendőr cz. őrsvezetők, egy rablógyilkosság tettesének kiderítésénél tanusított kiváló tevékenységükért és a nyomozást vezető *Brateán* Ferenc járásörmester hathatós támogatásáért, miáltal a siker elérését biztosították.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a m. kir. II. sz. csendőrkerületi parancsnokság részéről:

Diósi Vazul járásörmester, *Adorján* Lajos őrsvezető, *Kristóf* János, *Biró* Imre csendőr cz. őrsvezetők, *Kovács* János, *Dumitru* György, *Czuj* Mihály csendőrök, *Kiss* József őrmester, *Franz* Mihály, *Radocsics* István, *Sí-*

mon Béla, *König* Károly és *Dávid* József csendőrök, egy rablógyilkosság tettesének kézrekerítése körül tanusított tevékenységükért, végül *Bedő* János csendőr, a közbiztonsági szolgálat terén kifejtett eredményes működésükért.

Jutalmazás.

A m. kir. belügyminiszter által, a közbiztonsági szolgálat terén elért kiváló eredményeiért *Tánczos* Lajos, II. sz. csendőrkerületbeli őrmester 80 K, továbbá egy tolvajszövetkezet tagjainak kiderítése és letartóztatásáért *Szakács* György, szintén II. sz. csendőrkerületbeli őrmester 200 K egy rablógyilkosság tettesének nagy körültekintéssel eszközölt kiderítéséért, ugyanez a II. sz. csendőr-kerület állományába tartozó *Brateán* F., járásörmester és *Deák* József őrsvezető, egyenként 200—200, *Piroska* László cz. őrmester, *Dimény* József, *Tálos* János és *Apalyán* Demeter csendőr cz. őrsvezetők egyenként 30—30 korona pénzjutalomban részesíttette.

Előléptettek:

az öt évi tényleges szolgálat befejezése után:

Győri Márton, *Kozma* Mihály, *Harai* Antal, *Lacz* József, *Nagy* Vendel, *Fübián* István, *Nagy* Ferenc, *Szász* József, *Szász* András II., *Sántha* József, *Pétri* sor György, *Szó* István, *Peter* Ignác, I., *Szabadyán* István, *Branjiczán* János, *Rácz* Lajos, II., *Huszágh* Dénes, *Vass* Ferenc, *Nagy* János II., *Kasicska* András, *Léhi* Béla, *Gábor* István, *Láng* András, *Lokó* Géza, *Klotz* Károly, *Sári* István, *Kárinecz* Rezső, *Bolyosi* Mihály, *Dragonics* Mátyás, *Kempf* Lajos, *Idasz* István, *Benkes* Mihály, *Sztrmeny* János, *Grim* Ferenc, *Kovács* Ferenc, *Sztrélye* Demeter, V., és *Imre* Mózes, VII. sz. csendőrkerületbeli csendőrök, csendőr címzetes őrsvezetők.

Járőrszervezői jelvényvel elláttattak:

Malinás János, *Biró* Mihály, *Koronka* Ákos, *Ágoston* Sándor, *Dobokán* Tivadar, *Kovács* József II., *Mózes* Albert, *Csergő* Péter, *Szöcs* Bertalan, *Bul* János, *Káta* Ferenc, *Albert* János, *Kusztos* Benjámin, *Szöcs* Sándor, *Fübián* András, *Nemes* Elek, *Juhász* Ferenc, *Boljók* Ferenc, *Dinyés* Gábor és *Szabó* Sándor, I. számú, *Háltner* János, *Mérka* János, *Mihálkó* Pál és *Sikes* László, IV. sz., *Magyari* Domokos, *Danis* János, *Polyák* Jónás, *Czevenkár* Márton, *Moravcsik* Mihály, *Koronczai* József, *Cseh* Ernő, *Hegyi* Ferenc, *Libenau* Géza, *Mészáros* Gyula II., *Kamodi* Gáspár, *Pollák* Gyula, *Mohánár* Albert, *Buzás* János, *Kollár* Mihály II., *Zólyomi* Márton, *Varga* János II., *Mózer* István, *Miklós* István, *Tóth* József, *Szilár* András II. és *Szilágyi* István, V. sz. csendőrkerületbeli csendőrök.

Névváltoztatás.

A m. kir. belügyminiszter 1907. évi április hó 30-án kelt 43641/VI-a. számú engedélye alapján *Palencsár* József, V. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester vezetéknévét «*Pipai*»-ra változtatta.

Házasságra léptek:

Böloni Balázs, I. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester *Lakatos* Juliával, 1907. május hó 8-án Biharon;

Budai Péter, IV. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester *Mérenyi* Pónával, 1907. március hó 21-én Kassán;

Steiner Ottó, IV. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester *Erdei* Pónával, 1907. január 26-án Nyíradán;

Lengyel Gyula, IV. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester *Vágner* Jolánnal, 1907. április hó 9-én Fenyvesvölgyön.

Téglás Lajos, IV. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester *Juhász* Ilona Zsófiával, 1907. április hó 23-án Csapon;

Klempa József, V. sz. csendőrkerületbeli cz. őrmester *Hervay* Emerentiával, 1907. május hó 16-án Szentmihályfalván; végül

Bezsán György, VI. sz. csendőrkerületbeli őrsvezető *Csernő* Máriával, 1907. április hó 28-án Sellyén.

Értesítés.

Szilágy vármegye szilágycsehi főszolgabírói hivatalánál a járási irtóki állás megüresedett.

Ezen állás teendőjének kellő ellátása jelentékeny előgyakorlat és jártasságot igényelvén, a vármegye arra az állásra csak oly igazolványos altisztet fog alkalmazni, a ki az 1873. évi II. t. czikk 5. és 12. §§-ában megkövetelt teljes képességét a kinevezést megelőző próbaszolgálat teljesítése által beigazolta.

Erről az igazolványos, valamint a tényleges szolgálatuk 12. évében álló altisztek oly hozzáadással értesítendőek, hogy a mennyiben az oláh nyelvet bírják és a nevezett hivatalnál próbaszolgálatot teljesíteni hajlandók volnának, arra legkésőbb folyó évi június hó 15-ig jelentkezzenek.

Egyuttal a honvédségi Rendeleti Közlönynek 1907. évi április 29-én megjelent «Szabályrendeletek» 14. számában 3833. elnöki szám alatt közzétett körrendelet előnyeire is figyelmetlenedők.

PÁLYÁZATOK.

Egy irodatiszti állás a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 360 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Kérvények a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatósághoz 1907. évi június hó 30-ig.

Egy alispáni tisztí huszári állás Zólyom vármegyéjénél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 200 korona. Termé-

szetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Zólyom vármegye alispánjához 1907. évi június hó 20-ig.

Egy hivatalozgalmi állás Jász-Nagykun-Szolnok vármegyéjénél. Fizetés 600 korona. Lakpénz 200 korona. Ruhailletmény. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények Jász-Nagykun-Szolnok vármegye alispánjához 1907. évi június hó 20-ig.

Egy irtóki állás a gödöllői járásbírósnál. Fizetés 1400 korona. Törvényszerű lakpénz. Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai osztály. Telekkönyvi vizsga. Kérvények a pestvidéki törvényszék elnökéhez 1907. évi június hó 15-ig.

Egy hivatalozgalmi állás a győri pénzügyigazgatóságnál. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 60 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a győri pénzügyigazgatósághoz 1907. évi június hó 15-ig.

A m. kir. honvédelmi miniszteriumnál megerősített és évi 800 (nyolcezerszáz) korona fizetéssel, évi 100 (egyszáz) korona személyi pótlékkal, évi 240 (kettőszáz-egyenven) korona lakpénzzel, évi 60 (hatvan) korona lakpénzpótlékkal és évi 100 (egyszáz) korona ruhailletménnyel javadalmazott egy könyvművelésügyi állásra pályázat hirdettetik.

Pályázótól megkívántatik: a magyar honosság, a magyar nyelv ismerete szóban és írásban, ép, erőteljes testalkat, s a könyvművelés teendőiben való jártasság.

Az 1873. évi II. törvényezikk értelmében polgári alkalmazásra jogosított igazolvánnyal ellátott altisztek elsőbbségi igényeivel bírnak.

A sajátkezűleg írott pályázati kérvények a m. kir. honvédelmi miniszterium elnöki osztályánál bezárólag 1907. évi június hó 20-ig.

A szamosvölgyi vasut részvénytársaságnál 520 korona fizetéssel javadalmazott egy pályázói állás.

Természetbeni egyenruházat.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Egy havi próbaszolgálat. Vasuti őri vizsga; továbbá egy pályafelügyelő gyakornoki és négy állomásfelügyelő gyakornoki állás.

A végleges kinevezés elnyeréséig a pályafelügyelő gyakornoki állás 2 kor. 40 fillér, az állomásfelügyelő gyakornoki állás pedig 2 korona napibérral van javadalmazva.

Feltételek: Magyar nyelv szóban és írásban. Négy középiskolai vagy ezzel egyenértékű iskolai végzettség. Hat havi próbaszolgálat. Ezeket kivül:

pályafelügyelő vizsga (csak műszaki csapatoknál kikapzított altisztek pályázhatnak, illetőleg távirai, forgalmi és kereskedelmi vizsga.

Kérvények a Szamosvölgyi vasut igazgatóságához (Dés) 1907. évi június hó 20-ig.

Egy irodatiszti állás a székesfehérvári pénzügyigazgatóságánál. Fizetés pótlékkal 1400 korona. Lakpénz 420 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kezelési szakvizsga. Négy középiskolai osztály. Kérvények is székesfehérvári pénzügyigazgatóságához 1907. évi június hó 15-ig.

Egy hivatalzolgai állás a budapesti kir. törvényszék-nél. Fizetés pótlékkal 700 korona. Lakpénz pótlékkal 300 korona, esetleg természetbeni lakás. Ruhailletmény 100 korona, vagy természetbeni ruházat. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a budapesti kir. törvényszék elnökéhez 1907. évi június hó 7-ig.

Egy fogházormesteri állás a kolozsvári kir. főgyőzség-nél. Fizetés 1000 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Kérvények a kolozsvári kir. főgyőzséghez 1907. évi június hó 18-ig.

Egy szolgai állás a kolozsvári tudomány-egyetemnél. Fizetés pótlékkal 600 korona. Lakpénz pótlékkal 200 korona. Ruhailletmény 100 korona. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kolozsvári tudomány-egyetem rektori hivatalához 1907. évi június hó 10-ig.

Egy főpedellusi állás a kolozsvári tudomány-egyetemnél. Fizetés 1000 korona. Ruhailletmény 100 kor. Természetbeni lakás. Magyar nyelv szóban és írásban. Kérvények a kolozsvári tudomány-egyetem rektori hivatalához 1907. évi június hó 14-ig.

Több pénzügyőri vigyázói állás a temesvári pénzügyigazgatóság területén. Napi zsold pótlékkal 2 korona. Laktanyaszerű elhelyezés. Ruhaátalány 60 korona. Szabályszerű mellékletmények. Magyar nyelv szóban és írásban. Számolás. Nőtlenység. Személyes jelentkezés. Kérvények a temesvári pénzügyigazgatóságához 1907. évi június hó 11-ig.

A magyar királyi államvasutak nyári menetrendje.

A vonatok indulása Budapest keleti p. u.-ról.

Vonat-szám	Délután	Hová	Délután			
			vonat-szám	óra	perc	név
316 ¹⁾	6 05	Hatvan	18	12 05	sv.	Bicske
28	6 15	Nagy-Kanizsa, Triest	610	12 20	sv.	Arad, Tóvis
502	7 00	Kassa, Csorba	8	12 30	sv.	Szombathely, Wien
406	7 00	Hüdik, Zimony	310	12 35	sv.	Hatvan, Szerencs
302	7 15	Tudács	320	1 30	sv.	Gödöllő
908	7 15	Belgrad, Bród	1304	1 50	gyv.	Fehérgy. Graz, Gyulafehérvár
		Nagyvácska	912	1 55	gyv.	Szatmár, Bokarost
104	7 25	Kolozsvár, Tóvis, Maramarossziget, Fehérgy. Graz, Triest	602 ²⁾	2 00	gyv.	Arad, Bukarest ³⁾
		Wien, Graz, Sopron	4	2 10	sv.	Wien, Paris.
1502	7 30	Kassa, Lemberg	404	2 15	sv.	Kassa, Lemberg
10	7 35	Wien, Graz, Sopron	312	2 25	sv.	Hatvan
402	7 40	Kassa, Lemberg, Maramarossziget	504	2 35	gyv.	Kolozsvár, Tóvis, Szatmár-Nemeti
318	7 45	Gödöllő	510	2 40	sv.	Szolnok
		Zágráb, Fiume	326	2 50	sv.	Gödöllő
1002	7 50	Torino, Róma, Pécs, Vinkovcz	1902	3 00	gyv.	Pécs, Eszék
606	8 00	Arad, Brassó			sv.	Zsombard, Záhrl, Bosznabad, Belgrad, Konstantinápoly
508	8 15	Kassa, Csorba	904	3 20	sv.	Pécs
1000	8 20	Zágráb, Fiume	1022	3 25	sv.	Pécs
408	8 25	Munkács, Maramarossziget, Kolozsvár, Brassó	303	3 30	gyv.	Hatvan, Kassa, Berlin
		Maramarossziget, Stanislaw	22	4 30	sv.	Bicske, Székhely
306	9 00	Kolozsvár, Brassó	6	4 10	gyv.	Győr, Sopron
		Maramarossziget, Stanislaw	312	4 20	sv.	Gödöllő
300	9 20	Hatvan, Berlin	208	4 35	sv.	Hatvan, Berlin
2	9 20	Wien, Graz, Sopron	508	4 45	sv.	Kolozsvár, Brassó
944	11 15	Kiskőrös	314	6 20	sv.	Hatvan
			914	6 25	sv.	Kiskőrös
			1001	6 25	gyv.	Zágráb, Fiume, Róma, Torino
1) Vasár- és ünnepnapon május 19-től kezdődik szeptember 13-ig közeledik.			1706	7 05	sv.	Maramarossziget, Stanislaw
			16	7 10	sv.	Győr, Triest
2) Május havában csak Brassóig közeledik.			324	8 15	sv.	Gödöllő
			514	8 25	sv.	Szolnok
3) Júnus 14-től szeptember 14-ig közeledik.			1510	8 35	sv.	Kassa, Csorba
			1912	9 00	sv.	Pécs, Bród
4) Csak hetköznapokon közeledik.			502	9 15	gyv.	Kolozsvár, Bukarest, Stanislaw, Lemberg, Kassa
			406	9 15	gyv.	Maramarossziget
			1306	9 10	sv.	Fehérgy. Graz, Triest
			608	10 10	sv.	Arad, Brassó
			910	10 10	sv.	Belgrad, Eszék, Sarajewo
			12	10 20	sv.	Wien, Paris
			1008	10 15	sv.	Zágráb, Fiume
			1606 ⁴⁾	11 00	gyv.	Kassa, Csorba, Lemberg
			326	11 10	sv.	Hatvan, Szerencs

A vonatok érkezése Budapest keleti p. u.-ra.

Vonat-szám	Délután	Hová	Délután			
			vonat-szám	óra	perc	név
615	5 00	Máriaróza, Arad, Nagyvárad, Debreczen	319	12 10	sv.	Gödöllő
327	5 20	Berlin, Hatvan, Szatmár	609	12 25	sv.	[Tóvis, Arad, Püspökialány]
1767	15	sv. Maramarossziget	301	12 40	gyv.	Berlin, Hatvan
			7	12 45	sv.	[Wien, Sopron, Konstantinápoly]
909	5 50	Belgrad, Bosznabad	903	1 00	gyv.	Konstantinápoly, Belgrad, Bród
607	6 10	Brasso, Arad	601 ²⁾	1 10	sv.	Bukarest ³⁾ Arad
			17	1 15	sv.	Zágráb, Eszék
405	6 35	Brasso, Gyútkönyves	1001	1 30	sv.	Pécs, Bród
			11	1 40	sv.	[Tóvis, Kolozsvár, Szatmár-Nemeti]
1505 ¹⁾	6 50	gyv. Csorba, Kassa	1	1 45	sv.	London, Paris, Wien
317	7 10	Gödöllő	401	1 50	sv.	Lemberg, Kassa
913	7 10	Kiskőrös	1201	2 10	sv.	Graz, Fehérgy.
507	7 30	Brasso, Kolozsvár	313	3 10	sv.	Hatvan, Szerencs
309	7 35	Hatvan	19	4 15	sv.	Bicske
1911	7 40	Paks, Bród, Eszék	16	4 25	sv.	Gödöllő
601	7 50	gyv. Bukarest, Brassó	16	4 35	sv.	[Brasso, Kolozsvár, Stanislaw]
1005	8 05	sv. Fiume, Zágráb, Bród, Pécs	605	6 40	sv.	Maramarossziget, Belgrad, Bród
1509	8 15	Csorba, Brassó	907	6 55	sv.	[Hör, Wien, Sopron]
609	8 30	Szolnok	305	7 05	sv.	Hatvan, Pécs
311	8 45	Hatvan	9	7 10	gyv.	Wien, Graz
1003	9 05	gyv. Fiume, Zágráb	605	7 20	sv.	Brasso, Arad
			325	7 50	sv.	Gödöllő
307	9 20	sv. fehérvár	1007	8 00	sv.	[Fiume, Zágráb, Bród, Pécs]
5	10 05	Berlin, Hatvan	407	8 10	sv.	Munkács
911	10 15	gyv. Sopron, Győr	21	8 45	sv.	Maramarossziget
27	10 35	sv. Triest, Nagy-Kanizsa	1507	8 50	sv.	Berlin, Kassa
			803	9 10	gyv.	Csorba, Róma, Torino
1) Júnus 16-tól szeptember 16-ig közeledik.			1001	9 15	sv.	Fiume, Zágráb, Sopron
2) Május havában csak Brassóig közeledik.			9	9 20	sv.	Vinkovcz, Pécs
3) Vasár- és ünnepnapokon május 19-től kezdődik szeptember 13-ig közeledik.			603	9 35	gyv.	Wien, Graz, Triest
			1303	9 55	sv.	[Kolozsvár, Stanislaw, Graz, Fehérgy., Lemberg, Cs. Munkács, Maramarossziget]
4) Csak hetköznapokon közeledik.			403	9 55	sv.	Maramarossziget
			905	10 05	sv.	Zimony, Üvidök
			1503	10 20	sv.	Kassa, Csorba
			547	10 35	sv.	Nagykőrös
			323	10 50	sv.	Gödöllő
			23 ²⁾	11 00	sv.	Bicske
			315 ³⁾	11 20	sv.	Hatvan

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra.

329⁴⁾ 6 40. sv. Pécel